

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 10187
Τηλέφωνο: 213 2161326,1340,41,42

Αθήνα, 24/7/2020
Αρ. Πρωτ. Δ1γ/ΓΠ οικ 47265

ΠΡΟΣ:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Συστάσεις αναφορικά με την καθολική χρήση της μάσκας /ασπίδας προσώπου σε Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (τροφίμων και ποτών και παροχής υπηρεσιών) στα πλαίσια της πανδημίας COVID-19

ΣΧΕΤ.:

1. Ο ΑΝ 2520/1920, ΦΕΚ 273/40, τα «Περί Υγ. Διατάξεων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Το ΠΔ 121/2017 (ΦΕΚ 148 Α,) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
3. Η υπ' αριθμ. 47829/2017 (ΦΕΚ 2161/τ.Β'/2017) Απόφαση του Υπουργού Υγείας «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων ποτών και άλλες διατάξεις».
4. Το 44ο άρθρο της ΠΝΠ «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (ΦΕΚ 90/Α/1-5-2020)
5. Οι από 30-4-2020 οδηγίες του ΕΟΔΥ σχετικά με τη χρήση μάσκας από το κοινό
6. Το από 5-6-2020 τεχνικό κείμενο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας «Advice on the use of masks in the context of COVID-19».
7. Η υπ. αριθμ. Δ1α/ΓΠ οικ. 44076 (ΦΕΚ 2798/Β/11-7-2020) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Κανόνες τήρησης αποστάσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους χώρους συνάθροισης κοινού στο σύνολο της Επικράτειας, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19», όπως τροποποιήθηκε με την υπ.αριθμ.Δ1α/ΓΠ οικ.44459 (ΦΕΚ 2858/Β/13-7-2020) και με την υπ.αριθμ.Δ1α/ΓΠ οικ.45850 (ΦΕΚ 2948/Β/17-7-2020).
8. Η από 14-7-2020 εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

Η πανδημία της νόσου του κορωνοϊού (COVID-19) παραμένει σε εξέλιξη. Η έως σήμερα διαθέσιμη επιστημονική τεκμηρίωση δεν δίνει την δυνατότητα απόλυτης οριοθέτησης της οδού μετάδοσης του SARS-CoV-2. Με τα τρέχοντα επιστημονικά δεδομένα η μετάδοση είναι πιθανό να είναι παρόμοια με το SARS ή και άλλους αναπνευστικούς ιούς που μεταδίδονται μέσω σταγονιδίων, με άμεση ή έμμεση επαφή και αερογενώς σε μερικές περιπτώσεις, δεδομένης της παρουσίας του ιού τόσο στο κατώτερο όσο και στο ανώτερο αναπνευστικό καθώς και της παραμονής του στον αέρα έως και 3 ώρες.

Βάσει των διαθέσιμων έως σήμερα επιδημιολογικών δεδομένων οι τρέχουσες κατευθυντήριες οδηγίες για τα μέτρα ελέγχου πρόληψης διασποράς του SARS-Cov-2 στην κοινότητα, περιλαμβάνουν:

- φυσική απόσταση (κατά προτίμηση τουλάχιστον 2 μέτρων)
- χρήση προστατευτικής μάσκας,
- σωστή υγιεινή χεριών,
- απολύμανση επιφανειών,
- καλό αερισμό,
- έγκαιρη ανίχνευση κρουσμάτων και απομόνωσή τους καθώς και άμεση ιχνηλάτηση των επαφών τους.

Αναφορικά με τη χρήση προστατευτικής μάσκας, όταν αυτή χρησιμοποιείται από συνολικά οδηγεί σε μείωση του βαθμού μετάδοσης, της επιδημικής καμπύλης και του αριθμού των νέων κρουσμάτων. Κρίνεται δε αναγκαίο, το ευρύ κοινό να κατανοήσει την ανάγκη χρήσης της προστατευτικής μάσκας προσώπου καθώς και τους κανόνες χρήσης της.

Η **υποχρεωτική χρήση μάσκας**, τόσο για το κοινό όσο και για τους εργαζόμενους ορίζεται ανά Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) στην σχετική (7) Κοινή Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικότερα υποχρεωτικά μέτρα προστασίας για εργαζόμενους σε Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 10 της σχετικής (7) ΚΥΑ.

Τονίζεται ότι, **κρίσιμης σημασίας** για την αποτελεσματικότητα χρήσης της μάσκας είναι η **σωστή εφαρμογή της**, έτσι ώστε να μην αφήνει κατά το δυνατόν κενά μεταξύ προσώπου και μάσκας. Για όλους τους τύπους μασκών θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες οδηγίες:

Οδηγίες για τη σωστή χρήση μάσκας

- Πλένετε επιμελώς τα χέρια σας με νερό και σαπούνι ή με αλκοολούχο αντισηπτικό υγρό πριν εφαρμόσετε τη μάσκα στο πρόσωπό σας και οπωσδήποτε πριν την αφαίρεσή της
- Εφαρμόστε τη μάσκα στο πρόσωπο σας καλύπτοντας τη μύτη και όλη τη περιοχή του στόματος μέχρι και κάτω από το πηγούνι.
- Αφαιρέστε τη μάσκα τραβώντας ταυτόχρονα τα λάστιχα πίσω από τα αυτιά. Κατά την αφαίρεση βεβαιωθείτε ότι δεν αγγίζετε το μπροστινό μέρος της μάσκας. Η μάσκα πρέπει να αφαιρείται και να απορρίπτεται όταν υγρανθεί.

- Αν η μάσκα είναι μιας χρήσεως, απορρίψτε την με ασφαλή τρόπο σε κάδο κοινών αστικών απορριμμάτων και όχι ανακύκλωσης, κρατώντας την πάντα από τα λάστιχα. Οι μάσκες μιας χρήσεως δεν ανακυκλώνονται και δεν πρέπει να απορρίπτονται στους μπλε κάδους ανακύκλωσης.
- Εάν η μάσκα είναι πολλαπλών χρήσεων (υφασμάτινη) βεβαιωθείτε ότι την πλένετε το συντομότερο δυνατόν, στο πλυντήριο, ή στο χέρι με κοινό απορρυπαντικό και σε θερμοκρασία 60⁰ C και στη συνέχεια την σιδερώνετε.

Επισημαίνεται ότι, η χρήση της μάσκας είναι ένα συμπληρωματικό μέτρο και δεν υποκαθιστά τους βασικούς κανόνες προστασίας όπως η φυσική απόσταση >1,5μ, η αναπνευστική υγιεινή (χρήση χαρτομάντηλου για τον βήχα ή φτέρνισμα), η υγιεινή των χεριών και η αποφυγή αγγίγματος του προσώπου.

Τύποι προστατευτικών масκών

Το ευρύ κοινό μπορεί να χρησιμοποιεί μη ιατρικές μάσκες, ακολουθώντας τις παρακάτω συστάσεις:

Κατασκευή υφασμάτινης μάσκας

- Υφάσματα που έχουν πόρους ή αραιή ύφανση θα πρέπει να αποφεύγονται
- Ελέγχετε πάντα τη κατάσταση του υφάσματος (δεν πρέπει να υπάρχουν οπές ή να είναι φθαρμένο)και τις διαστάσεις του πριν κατασκευάσετε τη μάσκα (το μέγεθος της μάσκας πρέπει να είναι τέτοιο που να καλύπτει πλήρως τη μύτη και όλη την περιοχή του στόματος μέχρι και κάτω από το πηγούνι)
- Τριπλή στρώση καλής ποιότητας βαμβακερού με πυκνή ύφανση
- Δύο στρώματα βαμβακερού με ένα εσωτερικό στρώμα υφάσματος από βαμβάκι - πολυεστέρα
- Βαμβακερό σε συνδυασμό με δύο στρώσεις από φυσικό μετάξι ή σιφόν (90% πολυεστέρας - 10% λύκρα)
- Τρία στρώματα φανέλα (65% βαμβάκι - 35% μείγμα πολυεστέρα)
- Τριπλό στρώμα λινού υφάσματος
- Τριπλό στρώμα μεταξωτού υφάσματος

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η χρήση υφασμάτινης μάσκας απαγορεύεται σε παιδιά κάτω των 2 ετών, σε ανθρώπους με δυσκολία αναπνοής, σε ανθρώπους που έχουν χάσει τις αισθήσεις τους, ή σε ανθρώπους που για λόγους ανικανότητας, δεν μπορούν να την αφαιρέσουν χωρίς βοήθεια.

Ασπίδες προσώπου

Σε περιπτώσεις έλλειψης μη-ιατρικών масκών, οι ασπίδες προσώπου μπορούν να θεωρηθούν ως εναλλακτική λύση, σημειώνοντας ότι προσφέρουν χαμηλότερο βαθμό προστασίας από τη μάσκα όσον αφορά την πρόληψη της μετάδοσης σταγονιδίων. Εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ασπίδες προσώπου, πρέπει να διασφαλιστεί η σωστή σχεδίαση που καλύπτει τις πλευρές του προσώπου και κάτω από το πηγούνι. Επιπλέον, οι ασπίδες προσώπου μπορούν να διευκολύνουν άτομα με περιορισμένη συμμόρφωση στις ιατρικές μάσκες (όπως άτομα με ψυχικές και αναπτυξιακές διαταραχές, κωφοί και άτομα με προβλήματα ακοής και παιδιά). Οδηγίες για την χρήση ασπίδας προσώπου παρατίθενται στο Παράρτημα Ι .

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΡΕΖΕΡΑΚΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. **Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης**, Βασ. Σοφίας 2, Κτήριο Βουλής των Ελλήνων, 10021 Αθήνα
2. **Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας**, Ριζαρείου 1, ΤΚ 152 33 Χαλάνδρι
3. **Ε.Ο.Δ.Υ.** , Αγράφων 3-5, Τ.Κ. 15123 Μαρούσι
4. **Όλες τις Περιφέρειες της Χώρας** - Περιφερειακές Ενότητες
 - α. Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας (έδρα Περιφέρεια)
 - Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
 - Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού ελέγχου
 - β.Δ/νσεις Υγειονομικού Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Υφυπουργού Υγείας
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
5. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα
6. Γραφείο Τύπου
7. Γραφείο Γενικής Δ/τριας Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
8. Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος, Τμήμα Β

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**ΑΣΠΙΔΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ (FACE SHIELDS)****Χρήση Ασπίδας προσώπου**

1. Οι ασπίδες προσώπου μπορεί να μειώσουν την άμεση έκθεση στα αεροσταγονίδια και σε ένα υψηλό ποσοστό μικροσωματίδια αερολύματος.
2. Η αποτελεσματικότητα της ασπίδας για τον έλεγχο της πηγής (άτομο που νοσεί) δεν έχει ελεγχθεί. Ως εκ τούτου άτομα που έχουν συμπτώματα δεν θα πρέπει να την χρησιμοποιούν.
3. Οι ασπίδες υποκαθιστούν τα γυαλιά αλλά ποτέ απόλυτα την μάσκα
4. Η ασπίδες προσώπου πρέπει να προσφέρουν πλήρη κάλυψη προσώπου και πλευρικά αυτού ενώ το μήκος τους να καλύπτει και τον λαιμό. Για τον λόγο αυτό η στήριξή τους πρέπει να είναι στο κεφάλι.
5. Ασπίδες που καλύπτουν μερικώς το πρόσωπο ή μόνο το στόμα και την μύτη θα πρέπει να αποκλείονται γιατί δεν προσφέρουν προστασία ούτε στον χρήστη ούτε το άλλο άτομο.
6. Συνδυασμός ασπίδας και μάσκας συστήνεται μόνο στους επαγγελματίες υγείας, ενώ σε άλλους επαγγελματίες μπορεί να συστηθεί ανάλογα με την εκτίμηση κινδύνου και την πορεία της πανδημίας στη χώρα.
7. Ένα υπάρξει μεγάλη αύξηση της επίπτωσης των κρουσμάτων στην κοινότητα θα συστηθεί αντικατάσταση των ασπίδων από μάσκα, στους επαγγελματίες υγείας που έχουν συστηθεί στη παρούσα φάση της πανδημίας.
8. Οι ασπίδες προσώπου χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν και τον ίδιο επαγγελματία. Η χρήση της από άλλον επαγγελματία γίνεται αυστηρά μόνον μετά την καθαριότητα και απολύμανσή τους.
9. Όταν αφαιρούνται οι ασπίδες δεν αφήνονται πάνω σε τραπέζια, πάγκους ή άλλα κοινόχρηστα αντικείμενα.
10. Μόνο ο χρήστης αγγίζει την ασπίδα του. Μετά το άγγιγμα της ασπίδας εσωτερικά ή εξωτερικά, εφαρμόζεται υγιεινή των χεριών.

Καθαριότητα – Απολύμανση ασπίδας προσώπου

1. Οι ασπίδες προσώπου αφαιρούνται με προσοχή χωρίς να αγγιχθεί το πρόσωπο
2. Πλένονται με χλιαρό νερό και σαπούνι
3. Αφήνονται να στεγνώσουν σε απορροφητικό χαρτί
4. Στη συνέχεια απολυμαίνονται με απολυμαντικό σκεύασμα σύμφωνα με οδηγίες κατασκευαστή. Βέλτιστη διαδικασία η εμβάπτιση σε απολυμαντικό διάλυμα.
 - Φρέσκο διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου συγκέντρωσης 0,1% - 0,5% (1000 ppm - 5000 ppm διαθέσιμου χλωρίου) για τουλάχιστον 1 λεπτό
 - Αλδευδικό ή άλλο απολυμαντικό δραστικό έναντι των ελυτροφόρων ιών σε αραιώσεις προτεινόμενες από τον κατασκευαστή
5. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν:
 - Έτοιμα εμποτισμένα με απολυμαντικό πανάκια (χλώριο, υπεροξικό οξύ)
 - Έτοιμο διάλυμα για γρήγορη απολύμανση με ψεκασμό (πολυαλκοολούχο)

Ασπίδες προσώπου – προδιαγραφές

1. Τα προστατευτικά των ματιών πρέπει να είναι απαλλαγμένα από προεξοχές, αιχμηρές άκρες ή άλλα ελαττώματα, τα οποία ενδέχεται να προκαλέσουν δυσφορία ή τραυματισμό κατά τη χρήση.
2. Κανένα μέρος του προστατευτικού των ματιών που έρχεται σε επαφή με το χρήστη δεν πρέπει να είναι κατασκευασμένο από υλικά που είναι γνωστό ότι προκαλούν ερεθισμό του δέρματος.
3. Η ασπίδα θα πρέπει να είναι ελαφριά ώστε να μην δυσκολεύει τον χρήστη
4. Οι ζώνες κεφαλής πρέπει να έχουν πλάτος τουλάχιστον 10 mm πάνω από οποιοδήποτε τμήμα που μπορεί να έρθει σε επαφή με το κεφάλι του χρήστη. Η ζώνη κεφαλής εσωτερικά και στο τμήμα που έρχεται σε επαφή με το μέτωπο πρέπει να φέρει σπόγγο επαρκούς πάχους
5. Οι ζώνες κεφαλής πρέπει να είναι ρυθμιζόμενες ή αυτορυθμιζόμενες είτε να φέρουν ελαστικό δέσιμο.
6. Η μεμβράνη πρέπει να έχει διαστάσεις που να δίνουν τη δυνατότητα πλήρης κάλυψης του προσώπου και πλευρικά και μήκος που να καλύπτει τον τράχηλο. Ενδεικτικές διαστάσεις > 25 cm X 38 cm
7. Το σύνολο του εξοπλισμού θα πρέπει να μπορεί να απολυμαίνεται ενώ θα πρέπει να υπάρχουν σχετικές οδηγίες του κατασκευαστή
8. Το υλικό του οθωνίου (visor) πρέπει να είναι
 - a. κρυστάλλινη, διαφανής μεμβράνη πολυεστέρα πάχους περίπου 0.25MM
 - b. ανθεκτικό υλικό στη θερμότητα
 - c. αδιάβροχο
 - d. διπλής όψης αντιθαμβωτικές ιδιότητες
 - e. πολλαπλών χρήσεων
 - f. να υπάρχει δυνατότητα ανταλλακτικών οθωνίου
9. Κατηγορίας Ι ιατρικός εξοπλισμός
10. Απαιτούμενο πρότυπο: EN 166:2001 , κατηγορία III
11. Ευρωπαϊκή νομοθεσία: Κανονισμός 2016 / 425 / EU
12. Επιθυμητά πρότυπα EN 167:2001 and EN 168:2001 (εξειδικεύουν οπτικές και μη οπτικές μεθόδους ελέγχου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΜΑΣΚΑΣ

/1

ΠΛΥΝΕΤΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ
ΜΕ ΣΑΠΟΥΝΙ ΚΑΙ ΝΕΡΟ,
Η' ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΤΕ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΟ
ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΟ ΧΕΡΙΩΝ,
ΠΡΟΤΟΥ ΚΑΝ ΑΓΓΙΞΕΤΕ ΤΗΝ ΜΑΣΚΑ

/2

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ

Η **ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ**
ΤΗΣ ΜΑΣΚΑΣ ΕΙΝΑΙ
ΕΚΕΙΝΗ ΠΟΥ
ΕΧΕΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟ
ΣΥΝΗΘΩΣ ΑΠΑΛΟ ΠΡΑΣΙΝΟ
Η' ΓΑΛΑΖΙΟ

/3

Η **ΠΑΝΩ ΠΛΕΥΡΑ** ΤΗΣ ΜΑΣΚΑΣ ΕΧΕΙ
ΜΙΑ "ΜΠΑΝΕΛΑ" ΠΟΥ ΛΥΓΙΖΕΙ
ΕΙΝΑΙ Η "ΡΑΧΗ" ΠΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΑΙ
ΣΤΗΝ ΜΥΤΗ ΣΑΣ

ΠΕΡΑΣΤΕ ΤΑ **ΔΑΧΤΥΛΑ ΣΑΣ**
ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΡΔΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΜΑΣΚΑΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΑΣΤΕ ΤΑ ΠΙΣΩ
ΑΠΟ ΤΑ ΑΥΤΙΑ ΣΑΣ

/4

ΤΡΑΒΗΞΤΕ ΤΙΣ ΠΛΕΥΡΕΣ
ΤΗΣ ΜΑΣΚΑΣ, ΩΣΤΕ ΝΑ
ΚΑΛΥΨΕΙ ΤΟ ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΣ
ΤΟΥ ΣΑΓΟΝΙΟΥ ΣΑΣ ΚΑΙ
ΤΗ ΜΥΤΗ ΣΑΣ

/5

ΠΙΕΣΤΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΩ ΠΛΕΥΡΑ
ΤΗΣ ΜΑΣΚΑΣ ΩΣΤΕ ΝΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΕΤΕ ΑΚΡΙΒΩΣ
ΣΤΟ ΣΧΗΜΑ ΤΗΣ ΜΥΤΗΣ ΣΑΣ

/6

ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ ΝΑ
ΑΚΟΥΜΠΑΜΕ ΤΗΝ ΜΑΣΚΑ
ΟΣΟ ΤΗΝ ΦΟΡΑΜΕ

ΑΦΑΙΡΟΥΜΕ ΤΗΝ ΜΑΣΚΑ
ΚΡΑΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΜΟΝΟ
ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΡΔΟΝΙΑ
ΤΗΝ ΠΕΤΑΜΕ ΣΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ